

Editörün Önsözü

İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları kısa zamanda kendisini kanıtlamış ve üniversite yayıncılığı alanına Türkiye’de yepyeni bir soluk getirmiş bir yayınevi. Biz de şimdi bu kitapla İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları’nda *Psikanaliz/Psikoloji Dizisini*’ni başlatmış bulunuyoruz. Bu dizinin ilk kitabının yayınlanmasını fırsat bilerek muhtemel okuyucularımız için dizi hakkında kısa bilgi vermek isterim.

Psikanaliz/Psikoloji Dizisi başlatma fikri, dört yıl kadar önce üniversitemizde Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı’nın kuruluşu sırasında oluştu. Titiz ve meşakkatli bir çalışma sonucu ilk planda yayınlanacak kitaplar saptandı, çevirmenler bulundu, verimli bir ekip çalışması gerçekleştirildi ve bu çalışma halen de devam ediyor. Bu sürecin her aşamasında Yayınevi ile Yüksek Lisans Programımız’ın öğretim üyesi ve öğrencileri arasında gayet üretken bir işbirliği gerçekleşti.

Psikanaliz/Psikoloji Dizisi’nin amaçlarını kısaca özetlemek gerekirse:

1. Gerek klinik gerekse de klinik-dışı alanlarda yazılmış, kısa zamanda klasikleşmiş ya da klasikleşmeye aday, dünyada ses getirmiş, görece yeni psikanalitik metinleri Türkçe’ye kazandırmak;

2. Psikolojinin özellikle klinik, sosyal, politik alt-alanlarından yerli ve yabancı kitapları Türkiyeli okuyucuyla buluşturmak;

3. Kitap seçerken ve basarken, akademik değerine ve standartlara, çevirinin kalitesine, sosyal/insan bilimlerine ve/veya psikoterapi praksisine katkısına, Türkiye’nin ihtiyaçlarına ve meselelerine yönelik olmasına özel önem vermek.

Dizimiz’de şimdiki durumda yılda iki ila dört kitap yayınlanması düşünülmektedir. Elinizdeki ilk kitabımız *Psikanalitik Tanı*’dan başka üç kitap daha yayın aşamasına yaklaşmaktadır. Ünlü psikanalist Steven Mitchell’in *Aşk Sürebilir mi?* ve *Psikanalizde İlişkisel Kavramlar* kitaplarıyla Juliet Mitchell’in *Kardeşler* kitabı. Bu kitaplara ek olarak, psikoanalitik psikoterapideki ilişkisel (d)evrim üzerine yüksek lisans öğrencilerimizle birlikte hazırladığımız başka bir kitap da sırada.

Çeviri kitaplarımızın sonuna bir sözlük eklemeyi bir ilke olarak benimsemiş durumdayız. Bu yolla psikanaliz/psikoloji alanında Türkçe’de varolan terimsel zayıflık ve kargaşanın giderilmesine katkıda bulunmayı umuyoruz.

Yayınladığımız kitapların akademik ve profesyonel psikanaliz/psikoloji camiasının ötesinde de ilgi uyandıracığını, bu alanlarla doğrudan ya da dolaylı ilgili herkes tarafından izleneceğini ve destekleneceğini umuyoruz.

Okurlarımızın önerileri ve eleştirileriyle bu dizinin gelişerek sürmesine katkıda bulunmalarını bekliyoruz.

İLK KİTABIMIZ: PSİKANALİTİK TANI

Nancy McWilliams’ın 1994’te yayınlanmış olan *Psikanalitik Tanı*’sı, son 20-30 yılda dünya psikanaliz ve psikoanalitik psikoterapi camialarında en etkili olmuş kitapların başında gelmektedir. Kapsam zenginliği, sistematikliği, sentezciliği, akıcı diliyle, kısa zamanda klasikleşmiş bu kitabında McWilliams, psikanalitik bir terapistin danışanını değerlendirirken ne tür tanısal ölçütler/eksenler kullandığını ayrıntılarıyla ve kendi klinik deneyimiyle harmanlayarak sunmaktadır. Bu kitabın en önemli bir kaç özelliğini kısaca belirtecek olursak:

- McWilliams’ın bu kitabıyla psikanalitik tanının iki eksenli kavramsallaştırılması iyice olgunlaşmış ve yerleşmiştir. O kadar ki dünyadaki resmi psikanaliz kurumlarının DSM hegemonyasına karşı daha yeni yayınladığı ansiklopedik *Psikodinamik Tanı Kriterleri*¹ kitabının güçlü bir öncülü sayılmalıdır *Psikanalitik Tanı*. Bu iki eksenin ilki, kişinin gelişimsel örgütlenme düzeyidir ve psikotik-sınırdurum-nevrotik sürekliliğinde kişinin işlevselliğinin nasıl bir aralıkta şekillendiğini gösterir. Buradaki vurgu, gelişimsel ekseninde insanların belli bir noktada değil, belli bir aralıkta örgütlendikleri üzerindedir. İkinci eksen, karakter tarzı eksenidir. McWilliams’ın özgün sayabileceğimiz katkılarından biri, her bir karakter tarzının, belli yoğunlaşmalar göstermelerine rağmen, gelişimsel eksenin herhangi bir düzeyinde örgütlenmiş olabileceğini ustalıklarla göstermiş

1 Alliance of Psychoanalytic Organizations (2006). *Psychodynamic Diagnostic Manual*. Silver Spring, MD : Alliance of Psychoanalytic Organizations.

olmasıdır. Kitapta tanımlanan karakter tipleri, somut bireylerde, McWilliams'ın da uyardığı gibi, çoğunlukla saf halleriyle değil, özgün bileşimler şeklinde varolurlar. Çoğu insan bir kaç karakter tarzının karmaşık bir bileşimidir. Psikanalitik terapide her iki eksen de bir formülasyon yapılmalı ve tanısal kavram-sallaştırmalar/sınıflandırmalar, her bir insanın kişilik örgütlenmesinin ve bunun tezahürlerinin *biricik* olduğu gerçeğini gölgelememelidir. Dolayısıyla, psikalizde diğer klinik ekollerden farklı olarak bir hastalık iyileştirilmez, bir insan bütün karmaşıklığı ve bütünselliği içinde anlaşılmaya çalışılır.

- McWilliams'ın diğer önemli bir katkısı da iki eksen üzerine tanısal kategorileri tartışırken psikanalizin tarihsel öneme haiz dört temel ekolünün katkılarını ayrı ayrı yer vermesidir. Bu ekoller, klasik Freudçü psikanaliz, nesne ilişkileri, ego psikolojisi ve kendilik (self) psikolojisi ekolleridir. McWilliams bu tarzıyla her bir ekolün teorik ve özellikle de klinik meselelere nasıl yaklaştığını, özgün katkılarının neler olduğunu ve dolaylı olarak da hangi alanları boş bıraktıklarını göstermektedir. Esnek ve yeniliklere açık bir analist olarak McWilliams, hiç bir psikanaliz ekolünün muhafazakar bir savunucusu değildir, aksine her bir ekolün katkısını ve meşruiyetini görmeye ve göstermeye çalışan değerli bir sentezcidir.

- McWilliams'ın eserinin diğer bir önemli özelliği de bütün tanısal kategorileri ve kavramları akıcı ve görece kolay nüfuz edilebilir bir dil eşliğinde ve zengin klinik malzemeye/örneklere yer vererek aktarmasıdır. Bu özelliğiyle *Psikanalitik Tanı*, sadece tanı düzeyinde kalmamakta, her bir tanısal durumun psikanalitik psikoterapisi için değerli göndermeler ve alt-bölümler içermektedir.

McWilliams'ın *Psikanalitik Tanı* kitabı yayınlandığı 1994 yılından beri psikanaliz alanında dünyada en çok kullanılan ders kitabı niteliğine sahip psikanalitik metin olmuştur. On beş yıllık bir gecikmeyle de olsa bu metni Türkçeye kazandırdığımız için mutluyuz. Erkan Kalem, bu çevirisiyle ne denli yetkin ve özenli bir çevirmen olduğunu kanıtlamaktadır. Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programımız'ın ilk mezunlarından olan Hande Özyıldırım, çevirinin son haline ulaşmasında redaksiyon faaliyetinin çok ötesinde bir emek ve katkı sunmuştur. Her ikisine de büyük özveri gerektiren çalışmalarından dolayı teşekkür ederim.

Bu dizinin yeni kitaplarında buluşmak dileğiyle...

Yrd. Doç. Dr. MURAT PAKER
 İstanbul Bilgi Üniversitesi Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı Direktörü
 Haziran 2009

Türkçe Baskıya Önsöz

*P*sikanalitik *Tamı* adlı kitabımın Türkçeye çevrilmiş olmasına çok sevindim ve Türk okurların, farklı türlerdeki bireysel psikolojileri ve bunların terapötik açıdan taşıdıkları anlam ve sonuçlarını betimleme çabalarımın ilgi göstermiş olmalarından onur duydum. Kitabı kaleme aldığım dönemde kitabın hedef kitlesi olarak aklımda Kuzey Amerika’da yaşayan okurlar bulduğundan, kitabımın uluslararası bir kabul görmesi benim için güzel bir sürpriz oldu. Bu kitabın, birbirinden oldukça farklı toplumlardaki terapistlere çekici gelmesi, çok farklı kültürlerde yaşayan, inanç sistemlerine sahip ve geçmişlerden gelen insanların paylaştıkları belirli temel psikolojik özelliklerin bulunduğu gerçeğine tanıklık eder. Ruh sağlığı çalışanları ve insan türüne ilişkin derin bir psikolojik bakış açısı olan kişiler, bu kitapta özetlemiş olduklarım dahil, Batılı psikanalitik düşünürlerin kavramlaştırmış oldukları farklı düzeylerde ve tiplerdeki kişilik örgütlenmelerini, bu düzey ve tiplere ilişkin görüşleri üretmiş olan kültürlerden oldukça farklı kültürlerde yaşıyor olsalar bile “görür ve tanırlar”.

Geçmiş yıllarda iki kez Türkiye’de bulunma şansım oldu: İlkinde, turist olarak, eski öğrencim Yasemin Sohtorik’in nikâh törenine katılmak üzere; ikincisinde, Türkiyeli psikoterapistler için kişilik farkları ve bozuklukları hakkında eğitim verdiğim Boğaziçi Üniversitesi’nden Güler Fişek’in davetlisi olarak gelmiştim. On yıl önce Amerika’da ileri düzey analitik eğitim aldığı dönemde tanıştığım arkadaşım ve meslektaşım Yavuz Erten, Türk kültürü ve Türkiye’deki psikolojik hizmetler hakkındaki halen mütevazı düzeydeki bil-

gimin başka bir kaynağıdır; bana çokça vakit ayırarak İstanbul'u gezdiren, alışveriş yaparken benim için pazarlık yapan ve çok sayıda unutulmaz Türk yemeğiyle tanıştıran Nafi Mitrani'nin olduğu gibi. Bu saydığım kişiler ve başka Türkiyeli meslektaşlarım bana ülkelerinde ruh sağlığı alanında çalışırken karşılaştıkları durumların ve zorluklarının çeşitliliği hakkında belli bir fikir vermişlerdir.

İstanbul'da eğitim verdiğim dönemde, katılımcılar tarafından sunulan vakaları dinleme fırsatım olmuştum. Sundukları vakalarda, Türkiye'nin kent ve banliyölerinde çalışan bu terapist ve danışmanlar, bana, Amerika'da gördüklerimden çok da farklı olmayan danışmanlardan bahsediyorlardı. Daha geleneksel yapıdaki veya merkezden uzaktaki yörelerde çalışanlar, bu kesimlerde ruhsal veya kişilerarası sorunlara ilişkin olarak yaşanan utanç veya damgalanma deneyiminden dolayı, danışanlarının, duygusal acı yerine fiziksel acıdan şikâyetle tedaviye başvurmalarının az rastlanan bir durum olmadığını söylediler. Öte yandan bu terapistler, acı çekmekte olan kişiyle bir kez sıcak bir ilişki kurmayı başardıktan sonra, bu kişinin psikolojik ihtiyaçlarının yüzeye çıktığına ve terapötik açıdan ele alınabilir bir hâle geldiğine işaret ettiler.

Ülkemde eğitim alan öğrenciler ve meslektaşlarla olsun veya Türkiye'yi ziyaretim sırasında tanıştığım bireylerle olsun, Türkiyelilerle olan deneyimlerim, onların ailelerine ve toplumlarına adanmış cömert, tutkulu ve gururlu insanlar olduklarını; beri yandan da, halen, hem bireysel hem de kolektif düzeyde, seküler ideallerle dini inançlar ve demokratik tutumlarla otoriter tutumlar arasındaki gerilimle (ki bu gerilim, ülkelerinin çekirdek değerlerine nüfuz edip onları canlandırmaktadır) mücadele eden insanlar olduklarını düşündürüyor bana. Birçok farklı yönden baskı altındaki toplumlarda psikoterapistler, danışanlarına, kimlik meseleleriyle, seküler ve manevi otoriterlerden gelen ve birbirleriyle çatışan mesajlarla, aile uyumu üzerindeki baskılarla ve son yıllarda gezegenimizdeki herkesin dayanıklılığını zorlayan hızlı sosyal ve teknolojik değişimlerin sonuçlarıyla mücadele etmekte yardımcı olmak durumundadırlar. Bu baş döndüren bağlamda, kişilik farklılıklarının değerlendirilmesine ilişkin bir çalışma özellikle katkı sağlayıcı olabilir.

Hayat her zaman zor olmuştur ve insanlar her zaman duygusal acılarına hitap eden tedavcilere ihtiyaç duymuşlardır. Öte yandan, bir meslek olarak psikoterapi, hayatın kimi belirli şekillerde zor bir hâle geldiği bağlamlarda ortaya çıkmıştır genelde. Örneğin, sanayi devriminin fiziksel olgunluk ile kişinin içinde yaşadığı toplumda gerçek bir yetişkin rolünü üstlenebileceği yaş arasında bir zamansal boşluk üretmesinden önce sorun yaşayan genç kişilerle

ergenlikleri (ergenlik kavramı da on dokuzuncu yüzyılın son döneminden önce ortada bile olmayan bir kavramdır) esnasında yardım etmeye yönelik bir ihtiyaç yoktu. Veya, bireylere, hızlı toplumsal değişim, teknolojik dönüşüm, tüketicilik ve kitle iletişimleri bağlamında, kendilerini tanımlamaya yönelik seçeneklerin katlanarak çoğalmasından önce, “kimlik” meseleleri hakkında yardımcı etmeye yönelik bir ihtiyaç da yoktu. Hayat ne denli karmaşık hale gelirse, her ne kadar ekonomik ve fiziksel açıdan kolaylaşsa da, o denli çok sayıda insan da her şeyi yerli yerine oturtmakta yardıma ihtiyaç duyuyor.

Türkiye, Doğu ve Batı, seküler ve manevi, kentsel ve kırsal kültürler arasında olağanüstü bir orta alanda bulunmaktadır. Başka ülkelerdeki kimi Türkiyeli göçmen toplulukları dâhil olmak üzere, daha geleneksel Türkiyeli alt-kültürler içinde çalışan terapistler, bana, çalışmalarında daha esnek, daha açık şekilde sıcak ve dostane, geleneksel ataerkil değerlere daha saygılı ve ABD’deki terapistlere nazaran daha belirleyici davranmak durumunda olduklarını belirtmişlerdir. Psikoterapinin bu tip özellikleri, bir ortamdan diğereğine değişebilen başka özelliklerle birlikte (terapistin tarzı, terapötik çerçeve, terapötik ittifakın kurulma şekli) önemlidir ancak temelde esnek bir değişkenlik gösterir; bunlar, hem hastanın hem de terapistin, terapötik süreci hangi düzenlemelerin ileri doğru hareket ettireceği hakkındaki duygularına bağlıdır. Psikanalitik terapilerde esas niteliğindeki değişmez özellik ise, anlam arayışı, dürüstlüğe bağlılık ve her bir hastanın eşsiz öznel deneyimine derin bir saygı tutumudur.

Bu (hem terapistin hem de hastanın kişiliğindeki) bireysel eşsizliğe saygı tutumu çerçevesinde, okurların, bu kitapta bahsedilen kişilik gruplandırmasını, gerçekte olduklarından daha fazla bir kategorik niteliğe sahiplermiş gibi ele almamaları oldukça önemlidir. Hiçbir birey bir ders kitabında betimlendiği şekliyle obsesif kişilik veya mükemmel şekilde narsisistik kişilik veya saf olarak psikotik veya sınır durum kişilik değildir; hepimiz kendi içimizde dünyayı deneyimlemenin tüm bu yollarının kimi yönlerini tespit edebiliriz. *Psikanalitik Tanı* terapistlere katı kategoriler içeren bir etiketler elkitabı sunmak niyetiyle değil, insanlık durumunun sonsuz çeşitliliğiyle karşı karşıya geldiklerinde yaşayacakları şaşkınlığı azaltacak bazı olasılıkların bir özetini sunmak niyetiyle yazılmıştır. Terapist olarak benim tecrübeme göre, bir hastayı iyi tanıdığınızda tüm tanısız kurgular bilincinizden geri çekilir. Kişinin karmaşık bireyselliği ortaya çıktığında, etiketler inceler ve uygunsuz hale gelir.

Dolayısıyla, ümit ediyorum ki, bu kitap aracılığıyla aktarmaya çalıştığım bilgi, hem içinde bulunduğum hem de farklı mesleki çevrelerde, geçmişte

birçok psikoterapötik kavramın uygulanmasında yaşandığına benzer şekilde, katı ve hayal gücünden yoksun olarak uygulanan başka bir teorik kavramlar dizisi haline gelmeyecektir. Özellikle, bu kitaba kuluçkalık yapmış olan toplumdaki oldukça farklı bir toplumda, terapistlerin, gerçek hayattaki danışanlarını, çok zaman geçmeden, benim onların varsayımsal danışanlarını tanıdığımdan daha iyi tanıyacaklarını kavramaları önemlidir. Türkiyeli okurlarımın kendilerini kitabımın bölümlerine bırakacaklarını ve sonunda bir gün kitabımı fırlatıp atabilecekleri ve kitapta bahsedilen kavramların, daha derin ve daha sezgisel içsel benlikleriyle bütünleşmiş olduğuna güvenebilecekleri bir duruma ulaşacaklarını hayal etmenin tadını çıkarıyorum.

NANCY McWILLIAMS

Nisan 2008

Önsöz

Karakter tanısı üzerine temel bir kitap yazma arzumu Rutgers Üniversitesi, Uygulamalı ve Profesyonel Psikoloji Fakültesi'nde aday terapistlere psikanalitik kavramlaştırmaları öğrettiğim uzun yıllar içinde oluştu. Klinik değerlendirme üzerine yakın dönemde çıkmış birçok iyi kitap varsa da bunların büyük kısmı klinik malzemeyi, Amerikan Psikiyatri Birliği'nin (American Psychiatric Association) yayınladığı *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (DSM) adlı tanı elkitabının son baskısında* yer alan kategorilerle bağlantılı hale getirmeye çalışmaktadır. DSM'nin son baskısı, psikopatoloji tiplerini belirli bir psikoloji teorisine göre değil de betimsel bir yaklaşıma göre sınıflandırma çabasıyla hazırlanmıştır.

DSM'nin ilk iki baskısındaki psikopatoloji kategorileri belirgin bir psikanalitik eğilimi yansıtmıştı. Özü itibariyle yapısal bir nosolojiden (hastalıkların sınıflandırılması bilimi) yalnızca betimsel olmayı amaçlayan bir nosolojiye doğru yaşanan değişim psikoterapistler açısından birçok yarar sağlamıştır. Günümüzde psikolojik sorunların kavramlaştırılmasında güçlü alternatif yollar geliştirilmiş olduğundan, farklı alternatifleri kullanan psikoterapistler ortak bir kaynaktan yararlanabilme imkânını elde etmişlerdir. Ne var ki, bireysel farklılıkları psikanalitik bir modele göre anlamak isteyen öğrencileri-

(*) Nancy McWilliams'ın, yayın yılı 1994 olan bu kitabı yazdığı dönemde DSM-III-R kullanılmaktadır. DSM-IV'ün 1993'te bir ön baskısı yapılmıştır, ancak, DSM-IV 1994 yılında yayınlanmıştır; 2000 yılında ise DSM-IV'ün revizyondan geçirilmiş baskısı olan DSM-IV-TR yayınlanmıştır – ç.n. *DSM-IV-TR Tanı Ölçütleri Başvuru Elkitabı*, çev. Ertuğrul Köroğlu, Ankara: HYB Yayıncılık, 2001.

min, bu yeni durumda, analitik yönelimli terapistlerin danışanlarını anlamakta ve tedavi etmekte kullandıkları kavramları açıklayan bir kitabın eksikliğini yaşadıklarını gördüm. Belirli kişilik tarzlarını gösteren bireyler için önerilen yaklaşımlara ilişkin genel psikanalitik bilgiyi öğrencilerime aktardığımda, bu bilgileri düzenlenmiş ve ayrıntılarıyla açıklanmış halde nerede bulabileceklerini merak ediyorlardı.

Bugün için böyle bir kaynak bulunmamaktadır. Fenichel'in klasik kitabı (1945) eğitim sürecinde olan terapistler için aşırı derecede zordur; özellikle de analitik düşünceyle lisans eğitimindeki tanışıklığın, Freud'un dürtü teorisi üzerine, bu teorinin artık eskidiğini de vurgulayan, bir veya iki dersten ve ardından Erikson'a verilen bir selâmdan oluştuğu bugünlerde. Ayrıca, Fenichel'in çalışması yayınlanalı çok uzun zaman olmuştur; ego psikolojisindeki önemli gelişmeler, nesne ilişkileri teorisi ve kendilik psikolojisi kitapta yer almamaktadır. Psikanalitik yönelimin etkisi altında yazılmış bazı Normaldışı Psikoloji ders kitapları geleneksel tanı kavramlarını içermektedir. Ancak, bunlarda da, karakter kavramına ayrı bir başlık altında yer verilmemekte ve klinik değerlendirmede tespit edilen kişilik örüntülerinin terapötik çalışmanın yaklaşımını ve içeriğini nasıl etkilemesi gerektiği üzerinde pek durulmamaktadır.

Bu kitapta, kişilik yapısına ilişkin psikanalitik görüşleri okuyucunun ilginç çekecek bir şekilde sunmayı ve iyi bir tanı formülasyonunun klinik açıdan yararlılığını göstermeyi ümit ediyorum. MacKinnon ve Michels'in *The Psychiatric Interview in Clinical Practice* (1971) adlı kitapları benim burada giriştiğim çabaya benzer bir çabayı içeren bildiğim tek kitaptır; onlara çok şey borçluyum. Klinik çalışmalarda karşılaşılan birçok durumu aydınlatmakta halen süren önemine karşın, bu kitap da eskimiştir. Son yıllarda ortaya çıkmış karakter tanımlayıcı kavramlar, bu kitapta ele alınmamaktadır; örneğin, sınır durum, mazoşistik (kendilik-aleyhine-işleyen), narsisistik ve dissosiyatif gibi kavramlar.

Psikodinamik eğilim taşıyan bir nosolojiden uzaklaşma, günümüzde, birçok öğrenciyi, önceki nesillerde terapist adaylarının en azından bir aşinalık edindikleri önemli kavramlarla hiç tanışmama durumunda bırakmıştır. Örneğin, DSM'nin üçüncü (DSM-III; Amerikan Psikiyatri Birliği, 1980) ve sonrasındaki baskılarının Kişilik Bozuklukları bölümünden "histerik" kavramının çıkarılması, yeni terapistlerin, tarihsel açıdan önemli, klinik açıdan değerli ve teknik açıdan geçerli bir kavramdan mahrum kalmalarına yol açmıştır. Bu ve buna benzer kavramların son yıllarda yer almaması, yakın dönemde

eğitim görmüş olanlar ile geleneksel etiketlerin hala anlam taşıdığı tanı koyucular arasındaki iletişimi zorlaştırmış ve yeni terapistlerin hem uygulama hem de eğitim yönünden belli imkânlardan yararlanmalarını engellemiştir.

Bu yüzden, bu kitapta, günümüz psikoterapi öğrencilerinin eğitiminde fark ettiğim bir eksikliğini telafi etmeye çalıştım. Bu kitap, kendilerini psiko-dinamik yönelimli gören okuyucular için, psikanalitik açıdan tanı koymaya yönelik düşünme tarzına bir giriş sağlamalıdır. Bu düşünme tarzı, terapist bir klinisyen olarak olgunlaştıkça, insanlık durumunun kompleks yapısıyla ve her bir insanın kendine özgü oluşuyla karşılaştıkça, daha ayrıntılı ve incelikli hale getirilebilir ve yeni bilgilere göre yenilenebilir. Okuyucuların bir kısmı, analitik bakış açısına temel oluşturan bazı varsayımlara itirazları olduğundan, ya da seçmiş oldukları insan ilişkileri alanı, psikanalitik kavramlara dayanarak çalışma imkânını pek vermediğinden, psikodinamik çalışma tarzlarını çekici bulmamış olabilirler. Bu okuyucular için, bu kitap, analitik yönelimli meslektaşlarının ne üzerine konuştuklarını anlamalarını sağlayacak yeterlilikte bir psikanalitik okuryazarlığın gelişmesini sağlayabilir.

Bu kitabın hedef okuyucu kitlesi, sosyal hizmet ve psikoloji alanındaki lisansüstü öğrencilerini, psikiyatrik rotasyondaki veya uzmanlık eğitimindeki hekimleri, psikiyatri hemşirelerini, dini danışmanları, evlilik ve aile terapistlerini ve analitik enstitülerdeki adayları içermektedir. Tanısal kavramları ve bunların tedavi açısından anlamlarını, kitabı daha tecrübeli uygulayıcılar için de çekici kılacak derecede özgün şekilde düzenleyip ele alabilmişsem bu beni mutlu edecektir.

Psikanalitik psikoterapinin çalışmak istediğim alan olduğuna ilk karar verdiğimde, Freud'un yakın çevresinde bulunmuş ve halen New York City'de çalışmakta olan Theodor Reik'dan bir randevu aldım ve ona terapistlik kariyerine başlayacak olan genç bir insana ne tavsiye edeceğini sordum. “Önce *analizden geçmelisin*” diye cevap verdi, çok zarif Viyana'lı aksanıyla. Bu aldığım en iyi tavsiyeydi; hâlâ da öyledir. Tanıyla ilgili meselelere bir duyarlılık geliştirmenin en kesin yolu, bireyin kendine ait tüm içsel alanları –nevrotik alanların yanı sıra sınırdurum ve psikotik alanları da– ve bir insanın karakterine yerleşebilecek süreçlere ilişkin tüm işaretleri araştırmaktır.

Bu kitap yalnızca okuyucunun psikolojisi izin verdiği oranda yararlı olacaktır. Birey kendi dinamiklerine ulaşabildiği ve bunları kabul edebildiği oranda öteki bireylerin dinamiklerine anlayış ve saygıyla yaklaşabilir. Bir ders kitabı, kişisel içgörünün getireceği derin bilginin yerini alamaz; tedavi çalışmasının etkili olduğuna dair kişisel psikoterapinin vereceği güçlü ve baş-

kalarını da etkileyecek inancı da sağlayamaz. Analitik kavramların bu kitap-taki düzenleniş ve sunuluş şekliyle, duyarlı bir görüşmecinin acı çeken bir ya-bancı için gösterebileceği kompleks duygulanımsal, sezgisel, duyumsal ve bi-lişsel tepkilerin anlaşılabilmesinde ve bunlardan yön gösteren bir sonuç çıkarılabilmesinde yararlı olacak bir yapı sağlayabildiysem çabamda başarıya ulaşmışım demektir.